

Milá Maryno,

zdravím Vás z Prahy, z Knihovny Václava Havla, kde Váš otec Vladimír četl před časem svoje verše. Od chvíle, kdy jsem před 20 lety poprvé navštívil Minsk, mi leží na srdci osud Vaší země a alespoň na dálku jsem společně se svými kolegyněmi a kolegy v duchu s Vámi v dlouhém a statečném boji Vašeho národa za svobodu a demokracii.

Jeli jsme tenkrát do Minsku autem přes Brest, původně jako nezávislí pozorovatelé tehdy probíhajících demonstrací v souvislosti s výročím černobylské katastrofy, která postihla též Vaší zemi. Po několika setkáních s oficiálními běloruskými představiteli, s Vincukem Vjačorkou a dalšími osobnostmi běloruské opozice i s obyčejnými Běloruskami a Bělorusy jsme si uvědomili, že ve střetnutí mezi utlačovatelskou vládou, opírající se o násilí, útlak a tajnou policii, a občany usilujícími o svobodu nelze zůstat neutrální. To, čeho jsme 26. dubna 2000 byli svědky na minských ulicích, nám připomnělo doby československé sametové revoluce v roce 1989 a přivedlo nás bez velkého rozmýšlení z chodníku, kde stáli přihlížející, do prvních řad mírumilovného pochodu desetitisíců protestujících. Nikdy na ten osvobozující pocit nezapomenu.

Evropa se za posledních dvacet let proměnila k nepoznání. Na evropské mapě svobodných a demokratických zemí však dodnes chybí jedna, Vaše Bělorusko, a to navzdory jasně projevované vůli statisíců jeho občanů. Naplňuje mě obdivem, že přesto pokračujete ve svém úsilí, a riskujete svoji kariéru, svoji svobodu i svůj život. Je to pro mě o to obdivuhodnější, že svoji touhu po svobodě dáváte též najevo jednou z nejstarších forem, kterou lidé projevují své touhy a emoce - tancem. Současně však cítím i frustraci a zármutek nad neschopností mezinárodního společenství a zejména evropských zemí poskytnout Vám účinnější podporu a pomoc. Personální sankce vyhlášené proti některým běloruským představitelům nestačí. Evropská unie a její členské země mají i hospodářské a politické nástroje, jejichž pomocí mohou vyvinout účinnější tlak na odstoupení diktátora.

O budoucnosti Běloruska mohou však nakonec rozhodnout jen jeho vlastní občané. Obrovský počet mladých lidí účastnících se protestů posledních týdnů mě naplňuje jistotou, že to bude budoucnost svobodná a laskavější k přáním a tužbám běloruského lidu. Svjatlana Čichanouská nedávno v jednom z našich dialogů Václava Havla o roli ženských práv v současném světě řekla: "Ženy mohou přinést do surového světa politiky více laskavosti." Věřím, že se na tomto krásném úkolu, jehož úspěch by prospěl nám všem, budete podílet i Vy.

S úctou a obdivem

Váš

Michael Žantovský

Michael Žantovský (nar. 1949)

diplomat, překladatel, ředitel Knihovny Václava Havla

Po studích psychologie na Univerzitě Karlově a na McGill University v Montrealu pracoval jako výzkumný pracovník v psychiatrickém ústavu v Praze, kde se věnoval výzkumu nonverbálního chování a teorii motivace. Od roku 1980 pracoval jako překladatel a publicista. Přispíval pravidelně do samizdatu a od roku 1988 působil coby pražský dopisovatel agentury Reuters. V revolučním roce 1989 se stal zakládajícím členem české pobočky PEN, která byla v komunistické éře v Československu zakázána.

Michal Žantovský patří mezi zakládající členy Občanského fóra a blízké spolupracovníky Václava Havla, jehož byl nejprve tiskovým tajemníkem, mluvčím a později také ředitelem jeho prezidentské Kanceláře. Od roku 1992 působil v diplomatickém sboru a aktivně se věnoval i vnitrostátní politice. Od září 2015 zastává post ředitele knihovny Václava Havla.

Michael Žantovský

Maryna Hlazava

Maryna Hlazava (nar. 1995)

pracuje jako lektorka angličtiny

Zadržena za uspořádání chorovodu (kolektivního tance) na ulici Brestu během jedné z protestních akcí. Obviněna z hrubého narušení pořádku. Je dcerou brestského ruskojazyčného básníka Vladimíra Glazova (Hlazava), který svého času vystupoval v rámci setkání s běloruskými básníky v Knihovně Václava Havla.